

NEMOJANSKÝ

Z P R A V O D A J

ročník VII / číslo 4

WWW.NEMOJANY.CZ

Přání pracovníků OÚ a ZO Nemojany

Přijměte, prosím, od zastupitelů obce a zaměstnanců obecního úřadu přání pohodového prožití nadcházejících vánočních svátků, plných radostného očekávání, pokud možno bez nervozity a stresu. Nechť Vánoce jsou svátky klidu a pohody.

Rozzářená světla vánočního stromu v naší obci zahájila 27. 11. 2020 adventní čas. Sváteční náladu podpořily hlasy dětí ZŠ Nemojany svým vystoupením netradičně v obecním rozhlase. Slavnostní zahájení adventu uzavřel „trubadúr“, jehož umění se linulo po Nemojanech z vyhlídky Liliové hory u kostela sv. Martina.

OÚ informuje

Ohlédnutí za letošními projekty

Letošní rok byl pro naši obec úspěšný. Dotačně byly podpořeny takřka všechny projekty, u kterých jsme podali žádost o dotaci u Ministerstva financí ČR, Ministerstva pro místní rozvoj a Jihomoravského kraje. Stěžejními projekty byly rekonstrukce budovy ZŠ a MŠ, intenzifikace čistírny odpadních vod a sportovní a dětské hřiště. Koronavirus bohužel zapříčinil zdržení při rozhodování o přidělování dotací ministerstvy, což mělo za následek pozdější zahájení samotných projektů. Problematickým se ukázalo také počasí, které letos nepřálo žádným stavebním počínům, především u rekonstrukce budovy školy. Do bu-

dovy opakovaně zateklo a práce spojené s vysoušením a opravami si vyžádaly další zdržení. V této souvislosti se omlouváme uživatelům kabelové televize za nepříjemnosti spojené s přepojením zařízení. Zastřešením budovy se situace výrazně uklidnila. Ze strany dodavatele došlo k posílení pracovních sil. Během rekonstrukce došlo k úpravám a změnám, se kterými projekt původně nepočítal.

Termín návratu dětí do školní budovy je v současnosti projednávám se zhotovitelem a pracovníkem BOZP. Řeší se otázka prolínání provozů školy/školky s pracovníky stavby. Snahou všech je, aby škola byla stále dominantou naší obce, aby se v ní děti cítily dobře, a aby odpovídala současnému standardu vzdělávání.

Postup prací spojených s intenzifikací čistírny odpadních vod byl rovněž poznamenán nepřízní počasí. Veškeré betonářské práce byly dokončeny, došlo k vystrojení stavby technologií. Nová stavba bude postupně napouštěna a obsypávána zeminou k jejímu konečnému usazení.

Výstavba dětského hřiště započala na podzim odebráním ornice na požadovanou niveletu. Provedené statické zátěžové zkoušky prokázaly nevyhovující výsledky. Laboratoř na základě dalších rozborů navrhla sanaci pomocí zlepšení hydraulickými pojivy. Po statickém posouzení byly obvodové necelistvé gabionové stěny nahrazeny železobetonovou monolitickou zdí.

D. Hlavsa

Škola - střecha

POHLED - JIHOZÁPAD

Hřiště - opěrná stěna

Hřiště

Intenzifikace ČOV - stavba

Intenzifikace ČOV - základ

Projekty podpořené z dotačních prostředků pro rok 2021

Realizace popisovaných projektů vyvrcholí v příštím roce. Mimo uvedené projekty byly podány žádosti o dotaci u Ministerstva životního prostředí na protipovodňová opatření, spočívající ve zpracování digitálního povodňového plánu a pořízení lokálního varovného systému ochrany před povodněmi – obměnou obecního rozhlasu. Na realizaci projektu v průběhu druhé poloviny roku

2021 byla obci dotace poskytnuta. Další žádost o dotaci byla podána u Státního fondu životního prostředí ČR na projekt „Úprava venkovního areálu ZŠ a MŠ Nemojany“ pro podporu výuky ve venkovním prostředí. K realizaci by mohlo dojít rovněž ve druhé polovině příštího roku. U daného projektu se počítá se zapojením veřejnosti a spolků.

D. Hlavsa

Vize pro rok 2021

Po ukončení probíhající rekonstrukce školy chceme zahájit realizaci navazujícího projektu:

„Přístavba a stavební úpravy ZŠ v Nemojanech – Etapa II“. Projektová dokumentace je ve fázi zpracování. V nejbližší době by mělo dojít k vyhlášení dotačních titulů na období 2021–2027.

V příštím roce bychom se dále pokusili zrealizovat projekt, který řeší prodloužení vodovodního řadu v oblasti Branky (Olšanská – Dvořiska – K Horce). O prodloužení řadu bylo žádáno opakovaně s ohledem na vysychání studen. V současné době se zpracovává projektová dokumentace. Na uvedenou akci se nevztahuje žádný dotační program.

Starost nám také dělají některé místní komunikace. Viditelně se zhoršuje jejich technický stav. Z toho důvodu se pokoušíme podat ještě v letošním roce žádost o dotaci u Ministerstva pro místní rozvoj z programu Podpora obnovy místních komunikací. Byly vytipovány celkem 4 nej-

více poškozené místní komunikace (mezi nimi je i oblast Olšanská – Dvořiska – K Horce), které by se v případě přiznané dotace opravily.

Je naší snahou získat i dotaci z Ministerstva životního prostředí na projekt Sázíme budoucnost. Záměrem projektu je obohatit prostor obce o výsadbu stromů na vytipovaných plochách v intravilánu obce (ořechový háj v Podhoří, doplnění stromů ve svahu u nádraží, výsadba stromů za vlakovým nádražím). Projekt bychom rádi doplnili výsadbou keřů a vytvořili odpočinkové veřejné prostranství.

Ve spolupráci s MAS Moravský kras budeme řešit dotaci na vybavení učeben ZŠ. Finanční prostředky mají podpořit žáky v oblasti přírodních věd, polytechnického vzdělávání, cizích jazyků a práci s digitálními technologiemi. Část finančních prostředků poslouží k vybudování zázemí pro pracovníky školy.

D. Hlavsa

Vybudování chodníku z Podhoří k hotelu Nemojanský mlýn

Obec Nemojany vyvíjí značné úsilí na vybudování chodníku v dané oblasti. Projektová dokumentace je ve fázi zpracování. Jsou projednávány nároky dotčených majitelů sousedících parcel. Cílem je vybudování chodníků z prostředků developerů a jejich předání do užívání obce.

D. Hlavsa

Informace k jednání o reklamaci splaškové kanalizace a povrchů komunikací

V červenci 2020 mělo dojít k vypršení záruky a bankovní záruky spojených se stavbou splaškové kanalizace a ČOV. Byla provedena řada kontrolních opatření, na jejichž základě byla vyvolána reklamace díla a zahájena jednání se spol. HABAU a ARKO Brno. Reklamace byla uznána. Došlo k opakovanému posunu bankovní záruky (do 06/2021). Opravy budou realizovány spol. EDMA s.r.o. Před koncem roku byly opraveny tři nevyhovující úseky. V dalších opravách se bude pokračovat v příštím roce. Jejich ukončení je plánováno do června 2021.

D. Hlavsa

Zpracováváné projekty

Projektová dokumentace na využití Kozího výběhu je ve fázi zpracování. Prostorově řeší umístění zděného zastřešeného objektu se skladem, společenskou místností, toaletami, venkovní částí k posezení. Dále řeší prostor pro posezení před objektem, zastřešenou pergolu s pevnou plochou (taneční parket), přístřešek pro hudební reprodukci, osvětlenou příchozí cestu, studnu, retenční nádrž a jímku.

Dalším projektem, který je nyní ve fázi zpracování studie proveditelnosti, je vybudování komunikace s parkovacími místy za školou s důrazem na zvýšení bezpečnosti dětí a rodičů. Ze strany obce budou vedena další jednání s dotčenými majiteli pozemků. S tím je spojena i změna územního plánu, jejíž započetí plánuje obec ve druhém čtvrtletí příštího roku.

Nicméně nikdo z nás nedokáže předvídat, jak velký

bude finanční dopad na naši obec schválením daňového balíčku navrženého poslaneckou sněmovnou, včetně zrušení superhrubé mzdy. Situace bude řešena až na základě zjištění ucelených informací k propadu celkových příjmů

v rámci inkasa sdílených daní. Určitě bude individuálně přistupováno a hodnoceno, který projekt bude upřednostněn před druhým dle jeho důležitosti.

D. Hlavsa

TJ Sokol Nemojany

Ohlédnutí za letním táborem: v termínu 15.–22. 8. 2020 se zúčastnilo 34 dětí a 11 dospělých tábora na téma „Starověké Řecko“. Děti se pod vedením olympských bohů zúčastnily mnoha dobrodružství, např. krádeže ohně, souboje s osudem, dobytí Tróje, či olympijského

klání. Tábor nebyl významněji poznamenán ani mírnou nepřízní počasí, ani letošní speciální situací. Velká většina účastníků vyjádřila zájem se příští rok zapojit do další výpravy.

J. Čaha

Z činnosti zastupitelstva

Výpis usnesení ZO ze zasedání 16. 9. 2020

ZO schválilo:

- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s., na **umístění distribuční soustavy kabelového vedení NN do areálu ZD BUKOMA**. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 9.900 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný;
- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s., na **umístění distribuční soustavy kabelového vedení NN ke stavbě RD Haičmana**. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 1.000 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný;
- smlouvu o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s., na

umístění distribuční soustavy kabelového vedení přípojky NN ke stavbě RD Mgr. Kvietková. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 1.000 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný;

- **navýšení kapacity nádob na tříděný odpad** v podobě 1 100 l, 1 ks bioodpad a 1ks barevné sklo a pověřilo starostu jednáním o jejich doplnění a umístění;
- ekonomicky nejvýhodnější nabídku **dodavatele stavby „SPORTOVNÍ A DĚTSKÉ HŘIŠTĚ – NEMOJANY“**, společnost JM Demicarr s.r.o., v rámci veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce s nabídkovou cenou 3.930.307 Kč bez DPH;
- **návrh smlouvy o dílo na realiza-**

ci akce „SPORTOVNÍ A DĚTSKÉ HŘIŠTĚ – NEMOJANY“ se spol. JM Demicarr s.r.o., a pověřilo starostu podpisem této smlouvy;

- výběr dodavatele na vypracování projektové dokumentace pro **výstavbu nových chodníků od lokality Podhoří k hotelu Nemojanský mlýn**, společnost QUANTUM, a.s., a pověřilo starostu jednáním s vítězným dodavatelem za účelem sjednání smlouvy;
- záměr **pronájmu části pozemku** o velikosti 132 cm² nacházejícího se na parc. č. 1410/1 v k. ú. Nemojany, společnosti TextilEco a.s.;
- záměr spol. Firma Nemojany Podhoří s.r.o., že vybuduje **nový chodník podél pozemků** při komunikaci p. č. 1358/1 v k. ú. Ne-

mojany až po zatačku s trafostanicí a po jeho dokončení jej prodá obci za částku 1.000 Kč a pověřilo starostu podpisem předmětného Dodatku č. 1.

ZO vzalo na vědomí:

- výběr technického dozoru inves-

tora stavby u realizovaného projektu „Sportovního a dětského hřiště – Nemojany“, společnost PAREA, s.r.o., s nabídnutou cenou 69.000 Kč bez DPH;

- projednání oznámení o neoprávněném užívání obecních pozemků a dalších pozemků v k. ú. Ne-

mojany, v oblasti Kopaniny;

- informaci k odpovědi ORP Vyškov na reakci obce ohledně spolufinancování sociálních služeb;
- informaci k zahájení správního řízení ke kácení stromu;
- informaci o rozpočtovém opatření č. 5 za měsíc srpen.

Výpis usnesení ZO ze zasedání 14. 10. 2020

ZO schválilo:

- **rezervaci kapacity ČOV pro hotelový komplex Nemojanský mlýn**, maximálně na 120 EO, za předpokladu realizace a dodržení předneseného technického řešení – zkapacitnění nádrže čerpací stanice v hotelovém komplexu a osazení zpětné klapky před vtok vedení splaškové kanalizace z NM do ČS-4, která bude komunikovat s čidlem kontrolujícím hladinu splašků v ČS-4;
- předmět změnových listů 1 až 5 a **uzavření Dodatku č. 1 k SoD „Nástavba a stavební úpravy ZŠ v Nemojanech – ETAPA I.“** se společností Winning PS – stavební firma s.r.o. Popisované změny vyžádají navýšení ceny díla o 1.513.266,73Kč bez DPH;
- **uzavření dodatku č. 4 k SoD s Projekční kanceláří JPROJEKCE s.r.o. na zpracování projektu „Přístavba a stavební úpravy ZŠ v Nemojanech – ETAPA II.“**, neboť je za celou dobu realizace PD, úprav a změn dostatečně

seznámena s místem realizace, rovněž tak se záměry a požadavky obce;

- **předloženou cenovou nabídku na vypracování projektové dokumentace** pro společné povolení DÚR + DSP (Dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby – územní rozhodnutí + Dokumentace pro stavební povolení) v ceně 467.000 Kč bez DPH a DPS (dokumentace pro provádění stavby) v ceně 521.000 Kč bez DPH a pověřilo starostu podpisem dodatku č. 4 k SoD;
- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s., na **umístění distribuční soustavy kabelového vedení NN, ke stavbě „Nemojany, kabel NN pro 6x RD Prefa Brno“**. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatou 1.800 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný;
- **přijetí dotace ve výši 7.000.000 Kč z rozpočtu JMK**, Zvláštního účtu pro vodní hospodářství z dotač-

ního programu v oblasti vodního hospodářství, Podprogram 2 – Podpora v oblasti odkanalizování a čištění odpadních vod a jeho zapojení do rozpočtu obce;

- **znění Smlouvy o poskytnutí dotace z prostředků JMK**, Zvláštního účtu pro vodní hospodářství a pověřilo starostu jejím podpisem;
- **návrh „Smlouvy o umístění a provozování kontejneru“** se společností TextilEco a.s., kdy obec pronajme část pozemku o velikosti 1,32 m² pro umístění kontejneru bezúplatně s tím, že za poskytnutí spolupráce přináležející společnosti TextilEco a.s. odměna ve výši 1.200 Kč vč. DPH za 1 umístěný kontejner v obci ročně;
- **záměr obce podat žádost o dotaci** na základě vyhlášené výzvy Ministerstva pro místní rozvoj z podprogramu 117D8210A na Podporu obnovy místních komunikací a pověřilo starostu obce oslovením projekčních a dotačních kanceláří k předložení CN.

Výpis usnesení ZO ze zasedání 25. 11. 2020

ZO schválilo:

- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s., na **umístění distribuční soustavy kabelového vedení NN ke stavbě „Nemojany, kabel NN sklad Balcárek“**. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatou 3.500 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí budoucí oprávněný;
- **pasport komunikací** ve správním území obce Nemojany, přehled úseků komunikací, které

budou předány Obecnímu úřadu Nemojany s žádostí o jejich zařazení do kategorie místní komunikace. Zastupitelstvo obce pověřuje starostu zpracováním oznámení o zahájení řízení zařazení pozemních komunikací do kategorie místní komunikace obce Nemojany veřejnou vyhláškou;

- předložený **strategický rozvojový dokument „Program rozvoje obce Nemojany“**;
- **podání žádosti o dotaci na akci „Oprava místních komunikací –**

Nemojany“ z dotačního programu MMR 117D8210A na Podporu obnovy místních komunikací a pověřilo starostu uzavřením a podpisem smlouvy se spol. RPA-Deregio Tender, s.r.o., která zajistí podání žádosti o dotaci a v případě přiznání dotace i kompletní administraci projektu;

- **stanovení ceny stočného dle kalkulace pro rok 2021, tj. 43,48 Kč bez DPH za 1 m³ odvedených odpadních vod + DPH ve výši 10 %.**

- **rozpočtové opatření** za měsíc listopad v předneseném znění;
- **plán inventarizace za rok 2020** tak, jak byl přečten a inventarizací a likvidační komise;

- se seznámilo s předmětem změnových listů 1 a 2, souhlasí s jejich obsahem a schválilo **uzavření Dodatku č. 1 k SoD „Sportovní a dětské hřiště –**

Nemojany“; se společností JM Demicarr, s.r.o., a pověřilo starostu jeho podpisem. Popisované změny vyžadují navýšení ceny díla o 105.409,59Kč bez DPH.

Výpis usnesení ZO ze zasedání 2. 12. 2020

ZO vzalo na vědomí:

- **projekt výstavby rodinných domů** „Bydlení Nemojanské kaskády“;

ZO schválilo:

- **záměr směny části obecního**

pozemku parc. č. 761/6 v k.ú. Nemojany. Záměr je podmíněn realizací projektu „Bydlení Nemojanské kaskády“. Investor na své náklady na pozemku vybuduje veřejnou infrastrukturu, zkolauduje, zaměří ji v katastru nemo-

vitostí a převede do vlastnictví obce Nemojany;

- možnost předložené **úpravy veřejného prostranství** u části obecního pozemku parc. č. 761/6 v k.ú. Nemojany, za stejných podmínek uvedených v č. 3/18/2020.

Obecní knihovna Nemojany

Vážení čtenáři,
je nám to líto, ale knihovna zůstává nadále uzavřená. Těšíme se, až budeme moci knihovnu zase otevřít a pustit se do půjčování knih a pořádání akcí. O novinky nepřijďte, knihovní fond neustále doplňujeme a knížky na vás čekají. Můžete se těšit např. na knihu Šikmý kostel, kterou napsala Karin Lednická a tato kniha se stala absolutním vítězem knihy roku 2020.

V současné době je vám k dispozici stále naše knihobudka, ale mrzí nás, že někteří nedodržují pravidla. Jedná se především o bod č. 3 našeho knihobudkového patera – knihu můžeš i darovat, pokud je v políčkách místo. Bohužel někteří se snaží do políček vložit co nejvíce knih a už

se stalo, že pod tíhou se ulomila část poličky. S takovým přístupem by byla naše knihobudka brzy zničená, což by nás hodně mrzelo. Zvažte také prosím výběr knih, které v knihobudce odkládáte. Ne vždy se jedná o knihy čtivé. Naopak chceme poděkovat například naší čtenářce paní Heleně Kamasové, která se o knihobudku stará, knihy přerovnává a třídí.

Milí čtenáři a příznivci naší knihovny,
přejeme vám poklidné svátky vánoční, pod stromčkem spoustu knih (když vám je teď nemůžeme půjčit) a šťastné vykročení do nového roku.

Eva Hálová, Jitka Pěčková, Andrea Němcová

Zprávy z činnosti zájmových organizací

Spolek Chobot Nemojany z.s.

Čas běží neuvěřitelně rychle, a tak se můžeme zamyslet nad uplynulými šesti lety. Na začátku byl podnět převzít hospodaření na rybníce Chobot do vlastních rukou. Důvodem byly četné stížnosti na chování přespolních členů rybářského svazu, zabírání míst a v neposlední řadě nepořádek. Obyvatelé Nemojan, a to nejen rybáři, se tak cítili na majetku obce jako téměř nechtění. Od myšlenky k realizaci byla ještě daleká a obtížná cesta. Byli jsme si vědomi, že nějaký pokus o osamostatnění proběhl již

v minulosti, ovšem bohužel neúspěšně. Proto bylo třeba k celé záležitosti přistoupit odlišně. Na samém začátku jsme oslovili všechny obyvatele obce s otázkou, zda by založení spolku s tímto zaměřením podpořili, popřípadě se stali jeho členy. Tato, řekněme anketa, se setkala s velkým ohlasem a reakce byly téměř stoprocentně souhlasné. Na jedné straně byla tedy příznivá situace v podpoře obyvatel Nemojan, včetně tehdejšího zastupitelstva obce, na straně druhé naprosto odmítavé stanovisko

Moravského rybářského svazu. Využili jsme toho, že MRS končila nájemní smlouva a my jsme o uzavření nájemní smlouvy požádali. Tomu předcházelo založení spolku nejprve třemi „otci zakladateli“, ke kterým se později přidali noví členové. V té době ještě takových spolků bylo velmi málo, a tak jsme museli vše vymýšlet sami. Stanovy spolku, provozní řád přidruženého rybníkářství, vzory povolení k lovu, jednání s hotelem Nemojanský mlýn – prostě vše od nuly. A úkol nejdůležitější – dosáhnout zrušení

rybářského revíru. To byla mravenčí práce a prostudování stohů zákonů, vyhlášek i pátrání v archivu obce. Poté, co byly příslušné dokumenty a podklady pohromadě, mohli jsme prostřednictvím obce požádat krajský úřad o zrušení rybářského revíru. Pracoval jsem tehdy na obci a také nám velmi pomohla mladá referentka odboru životního prostředí a rozhodnutím krajského úřadu byl revír zrušen. To ovšem vyvolalo sérii odvolání MRS k Ministerstvu zemědělství, Krajskému správnímu soudu a nakonec kasační stížnost až k Nejvyššímu správnímu soudu. Celá anabáze skončila až letos, po šesti letech! Přestože jsme bojovali s advokáty najatými MRS, podařilo se uspět, vzhledem k oprávněné argumentaci a dobře připraveným podkladům. Mezi tím jsme ale už na rybníku začali hospodařit. Získali jsme nájemní smlouvu, nejprve na dobu určitou, vyrovnali

jsme se s obcí za náhradu za rybí obsadku (původní požadavek MRS byl půl milionu – nakonec jsme zaplatili mnohem méně). Zájem o členství byl skutečně velký, a tak jsme si stanovili horní hranici počtu členů na maximálně sto. Na začátku jsme vyšli vstříc i několika lidem z okolních obcí, což již nyní neděláme. Zájem ze strany přespolních ovšem neustává. Dvakrát ročně pořádáme rybářské závody – na konci školního roku pro děti z Nemojan, koncem srpna pro členy. Tyto závody dotuje významně obec. Věnujeme se své hlavní činnosti – sportovnímu rybolovu, udržujeme pořádek a zachováváme přístupnost prostředí rybníka pro všechny.

No a jsme v současnosti. Letos jsme vysadili rekordní množství výběrových ryb – 1 600 kg kaprů, nějaké štiky a candáty. Také došlo po loňské hubené sezóně k úlovkům kapitálních sumců, o které se úspěšní lovci podělili s členy spolku. Natřeli jsme rybářskou boudu, odstranili bobrem skácené stromy, sekali trávu

a celkově udržovali pořádek. Věřím, že to ocení nejen rybáři, ale i všichni obyvatelé Nemojan. Přes nelehkou situaci s probíhající pandemií se spolek (na rozdíl od jiných) bez omezení mohl věnovat tomu, k čemu byl založen. Sledujte nás na naší facebookové stránce, kde ukládáme fotografie a informujeme o aktualitách.

Nová nájemní smlouva, platná od 2021 na dobu neurčitou byla podepsána a platí.

Dohoda s panem Anovčínem o přístupech k rybníku a umístění boudy podepsána.

Máme tedy do dalších let vše potřebné a práce, nezbytná k úspěšné činnosti spolku za posledních téměř šest let, byla tímto završena.

Děkuji všem za podporu a aktivní přispění k vytvoření spolku a přeji všem členům a příznivcům hodně úspěšných let. Hodně zdraví a dobrou mysl v novém roce.

*Miroslav Jonáš
předseda spolku*

Závody členů spolku Chobot Nemojany z.s.

Za pěkného počasí proběhl další ročník závodu členů spolku. Přes letos o něco nižší účast a celkově méně úlovků dokázali někteří dosáhnout pěkných výsledků. Všechny ceny zůstaly unikátně ve třech generacích jedné rodiny, přičemž celkově vyhrál nejmladší, s délkou ulovených ryb přes tři metry! Gratuluji! Děkuji všem za účast, pořadatelům za přípravu a průběh. Pěkný zbytek sezóny všem a příští rok na shledanou.

M. Jonáš

Závody dětí z Nemojan

Ačkoliv to v poslední době nevy-
padalo, počasí přece jenom vyšlo.
Účast byla 19 soutěžících, z nichž ně-
kteří předčili v rybolovu i své tatínky
rybáře. Děkuji všem za účast, pořada-
telům za práci, rodičům za podporu,
rybářské prodejně U Štíky za spon-
zorský dar a v neposlední řadě Hos-
půdce na růžku za catering i obci za
dotace. Vítěze doufám potěší i ceny,
všichni dostali nějakou tu pozornost.
Nejmladší soutěžící bylo 6 let. Příští
rok zase na shledanou.

M. Jonáš

„Období plné změn“

Během uplynulých měsíců jsme společně s dětmi zažili nejen spoustu nových zážitků, ale také nejednu změnu. Distanční výuka během karantény nebo změna adresy školky. Z důvodu vyplavení třídy se musela školka přestěhovat do náhradních prostorů na OÚ, které jsme si ale velice rychle zabydleli a oblíbili. Tato změna pro nás znamenala možnost poznávat a objevovat nová místa Nemojan např. během vycházek.

Mění se podzimní přírodu můžeme považovat také za další změnu kolem nás. Nechali jsme se inspirovat k tvoření, hraní, objevování, zpívání i k pohybu v tématech – Sklizeň, Ploody podzimu nebo Lístek na dlani.

Doufejme, že poslední velkou změnou byl návrat zpět do budovy

školky. Dobu adventní chceme prožít s projektem „Od Martina do Vánoc“, který je zaměřený na předvánoční tradice a zvyky. Cestou do Betléma nás bude provádět sv. Martin, sv. Kateřina, sv. Barbora a nezapomeneme ani na sv. Mikuláše.

*Na svatého Martina
kouřívá se z komína.*

*A na svatou Kateřinu
schováme se pod peřinu.*

*O svaté Barboře
ležívá sníh na dvoře.*

*Na svatého Mikuláše
už je zima celá naše.*

I když jsme z důvodu protiepidemiologických opatření přišli o tradiční setkání u rozsvíceného vánočního stromčeka nebo předvánoční dílničku, ostatní adventní akce nám zůstaly. Děti se tak mohou těšit na Mikulášskou nadílku, Vánoční nadílku ve školce nebo třeba Vánoční koledování vesnicí.

Poznali jsme, že změna, ač na první pohled špatná, může nakonec přinést spoustu nové inspirace, nových objevů a radosti.

Do nadcházející doby vánoční přejeme Vám i nám umět si najít i v nepříjemných věcech kapku naděje, inspirace a radosti.

*Za kolektiv MŠ Nemojany
Mgr. Tereza Příborská*

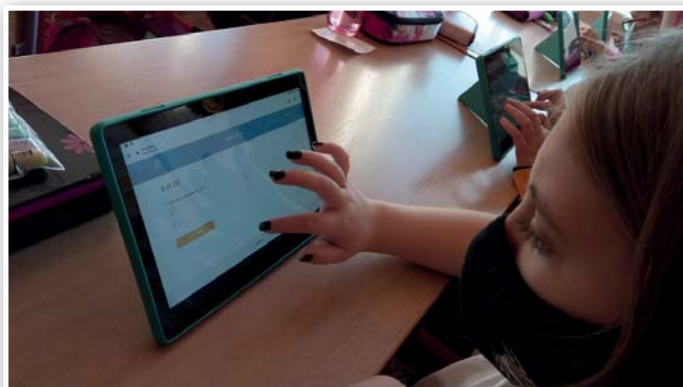
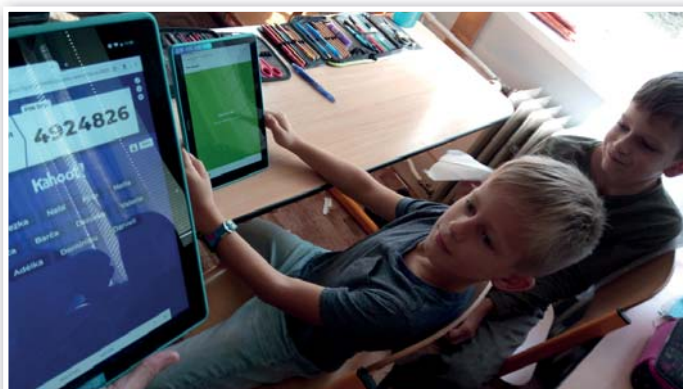

Tři měsíce školního roku 2020/2021 jsou za námi. I přes všechny neustálé a neočekávané změny, které se postupně učíme přijímat, jsme se snažili dětem vytvářet podnětné vzdělávací prostředí. Děti v prvním ročníku se ponořily do výuky čtení. Ve škole využíváme GENETICKOU METODU ČTENÍ.

Metodický postup, respektuje přirozené vnímání písma dítětem, klade důraz na kontext jazykového vyučování, aktivní naslouchání, zapisování myšlenek a počáteční osvojení velké tiskací abecedy.

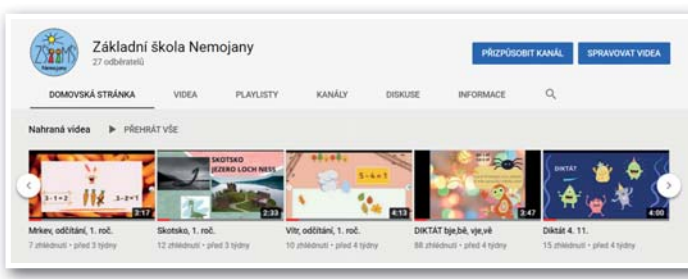
V HODINÁCH MATEMATIKY uplatňujeme základní principy genetického konstruktivismu profesora Hejného. Děti se seznamují s matematickou skutečností na základě vlastní zkušenosti v různých hravých prostředích a rozvíjejí logické myšlení. V INFORMATICE se děti učí pracovat s online kvízy, vzdělávacími aplikacemi a grafickými programy, vytvářejí vizitky, plakáty.

Děti mají také možnost vzdělávat se při UČENÍ VENKU. Učení venku, které je doporučováno ministerstvem školství, má své velké výhody: podporuje zdraví, zvyšuje zájem o učení, zlepšuje vzdělávací výsledky a snižuje stres i úzkosti. Pedagožky se specializují v metodách učení venku v rámci dlouhodobého kurzu.

Do poloviny října jsme ve škole učili prezenčně, od 14. 10. se zavřely z rozhodnutí vlády všechny školy v ČR kvůli epidemii koronaviru. Tudíž jsme se opět vrhli na DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.

Spoustu zkušeností jsme již měli z jara, tudíž přechod na dálkové vzdělávání nebyl tak obtížný, ač samotné distanční vzdělávání je velmi náročné pro všechny zúčastněné. Děti se setkávaly denně na on-line hodinách, které se zaměřovaly na stěžejní předměty. Vyučující pro děti připravovaly co nejvíce efektivní obsah daných přímých on-line lekcí a také účelnou následnou náplň vzdělávání. Během distanční výuky pro děti také pedagožky natáčely výuková videa šitá na míru, která jsou přístupná na youtube kanálu školy. Od jara máme natočených již 175 videí a více než 10 000 zhlédnutí.

Žáci 1., 2. a 4. ročníku se vrátili na prezenční výuku ve středu 18. 11. a děti z 3. a 5. ročníku 30. listopadu, tentokrát již v rouškách po celou dobu výuky.

Dětem také připravujeme projektové dny na různá témata: Podzim, Poštovní den, Drakiáda, Orange day, Listí, lístky, lístečky. V prosinci mají děti možnost v rámci projektu ADVENT plnit adventní úkoly. Více se můžete dočíst v on-line kronice školy.

Blíže se o nás dočtete na webových stránkách školy: www.zsmsnemojany.cz

Mgr. Bc. Eliška Klvačová

Je krásné se na něco těšit, je krásné mít milé a šikovné lidi kolem sebe, je krásné dělat radost druhým...

Žijeme v náročné době. Právě proto si více vážíme obyčejných věcí, obyčejných radostí.

- Těšíme se na zrekonstruovanou školu.
- Zdoláváme všechny překážky s úsměvem, nadhledem a podporujeme jeden druhého.
- Snažíme se, aby radost a dobrou náladu měly i děti v naší škole.

Děkuji všem kolegům za společné řešení pracovních starostí v roce 2020. Děkuji za Váš přístup k práci, za Váš úsměv na tváři a za vytváření přátelské atmosféry, kterou přenášíte i na naše děti.

Rodičům děkuji za milou spolupráci a za náměty, které nás posouvají dál k lepším cílům.

Zřizovateli děkuji za spolupráci a v současné době i za střechu nad hlavou ☑. Velmi si vážíme toho, že po dobu rekonstrukce může škola fungovat v prostorách OÚ.

Klidné Vánoce a šťastný rok 2021!

Mgr. Romana Bártová

ŠKOLA V NEMOJANECH (Pokračování III)

Na počátku školního roku 1913/1914 se obecní výbor a místní školní rada usnesly, že místo úpravy stávající a nevyhovující staré školy bude nejlépe postavit školu novou, moderní a prostornou. Školní budova o 3 učírnách a s bytem pro správce školy. Byla vyzvána okresní školní rada ve Vyškově ke komisionálnímu ohledání vyhlédnutého stavebního místa na pozemku „Krajina“ zvaném a náležejícím Josefu Modlitbovi. Kupní cena stanovena na 10 K za čtvereční sáh (délka 1 sáh = zhruba 1,8 metru), celkem za 5 000 K. Komise navržený pozemek schválila, obecní rada a místní školní rada zadala dne 6. září 1913 plány a rozpočty staviteli Nedělovi z Brna (ten také postavil tzv. „Smrkovou vilu“ v Lučči).

Stavba samotná byla zadána panu staviteli Josefu Špačkovi ze Slavkova, za obnos 49.200 K. Vrchní dozor nad stavbou svěřen panu inženýru zemského výboru Jaroslavu Sigmundovi za 500 K. Vnitřní zařízení má opatřiti obec. Plány a rozpočty zhotovil pan stavitel Neděla za 600 K. Se stavbou bylo započato v březnu 1914 (což bylo velké štěstí, neboť počátkem července začala 1. světová válka) a do poloviny května byla pod střechou. Stavba s příznivým počasím pokračovala rychle a na konci prázdnin byla dokončena. Pouze železná kamna nebyla včas dodána, dle výpovědi pana stavitele prý z té příčiny, že následkem války byla doprava na železnici uzavřena.

Budova nové moderní školy

Vnitřní zařízení zadáno panu Richardu Osolsobě, stolaři z Nového Rousínova, za celkový obnos 700 K. Kříže do učeben daroval pan farář v Lučči Ladislav Zavadil. Do 1. třídy přeneseny lavice a židle ze staré školy. Ve 2. třídě měly být lavice dvousedadlové, avšak muselo se počítat více jak s padesáti žáky, tak byly do této třídy dány čtyřmístné lavice se židlemi. Tak byla nová škola přichystána k novému školnímu roku 1914/1915, mimo zmíněná kamna.

Nejprve se počítalo s tím, že nebude kvůli válce zahájeno vyučování v celém Rakousku a místní školní rada nabídla školní budovu pro raněné. Jeho excelence pan ministr kultury a vyučování vydal však později prohlášení, že se má, pokud možno, vyučování díti pravidelně. Tak se tedy i zdejší škola připravovala k zahájení školního roku. Zažádáno o kolaudaci nové budovy, tato proběhla 5. září 1914. Poněvadž uvědomění ze strany c.k. hejtmanství došlo pozdě, zúčastnili se kolaudace jen tito pánové: sekretář z Vyškova dr. Menzel, pan vrchní okresní lékař dr. Vacek a za místní školní radu pan předseda Jan Smutný, Alois Hanáček a správce školy pan Antonín Hradil.

Při kolaudaci nebyla schválena prádelna, že nemá odtoku vody a má tento budto býti zřízen, aneb prádelna přemístěna do hospodářského stavení. Na schodech do bytu správce školy, ze dvora, mají býti ještě jedny dveře a při pumpě zapustiti odtokovou mísu. Vnitřní zařízení má schválit pan c.k. okr. školdozorce. Tělocvična byla původně projektována za budovou školní, podél silnice, poněvadž však místo toto je méně vhodné (příliš otevřené a blízko silnice), bylo místo toto vyhrazeno pro školní zahradu. Tělocvičiště letní upraveno pak vzadu za školní budovou a ohrazeno tyčkovým plotem. Nářadí tam dosud není. Schodek před hlavním vchodem má býti rozšířen, aby děti v zimě po něm nesklouzly.

Náklad na novou školu, usnesli se občané, zaplatiti obecní přírážkou ve třech letech. Pro rok 1914 unesena a schválena zemským výborem přírážka 470 %. Obec podala žádost na subvenci (finanční podporu), byla však odkázána na rok 1915, poněvadž preliminovaný (připravený) obnos byl již vyčerpán.

Při stavbě budovy činil okresní silniční výbor obtíže, žádaje, aby obec vybrala břeh před budovou tak, aby za silničním rigolem zůstal chodník 1 metr široký. Obec vzpírala se tomu požadavku, poukazujíc, že stavba sama má zákonitou vzdálenost od silnice a že tím vznikne nové, zbytečné vydání. Musela se však nakonec podrobiti. Tímto jednáním se stalo, že budova již dávno byla hotova, když teprve vynesení c.k. okr. hejtmanství, ze dne 7. července 1914 č. 10630, přišlo povolení ke stavbě. Poznámka: určitě vám to něco připomíná.

Dne 13. září konalo se svěcení nové školní budovy. Obec se původně chystala provést tuto slavnost ve velkém rozsahu, avšak ve smutné době válečné (28. července vyhlášení války) upustila od myšlenky této. Přece však oslava svěcení byla důstojná. V neděli odpoledne shromáždilo se obecní stvo se školní mládeží u kaple, aby se vydalo průvodem k nové školní budově. Jako první slavnostní řečník vystoupil důstojný pán kons. rada a farář luččský Ladislav Zavadil. Následně po něm promluvil pan c.k. okr. školdozorce Antonín Kotrlý. Poděkoval občanstvu

za krásnou budovu a nabádal školní mládež, aby pilností a dobrým chováním odměnila se za oběť, kterou rodiče postavením nové školy přinesli. Pak krátkými slovy odevzdal pan stavitel J. Špaček klíče od budovy předsedovi místní školní rady. Tento v proslovu vzpomněl zakladatele první školy nemojanské pana Jana Kříčky a dlouholetého, bývalého předsedu místní školní rady pana Vavřince Adamce, který se za svého působení staral velmi svědomitě a zažil nepříjemné přípravy ku stavbě nové školy. Pak odevzdal klíče správci školy a občané se nahrnuli do prostorných chodeb, aby si budovu prohlédli.

„Tak dokonáno pro přítomnost i dalekou budoucnost dílo tak krásné, že v dalekém okolí nenajde se školy tak moderně a účelně vystavěné. Snad dá Bůh, že rozčilení a zloba proti osobám, kteří po tři roky o novou školu pracovali, pohledem na krásné dílo se uklidní a popřejí trochu klidného života i těm, kteří v čele místního úřadu školního postavení jsou a kteří za své povinnosti těžce trpěli.“

Období první světové války bylo pro všechny obyvatele, včetně školáků, velmi těžké. Žáci sbírali ostružinové listy na čaj pro vojáky (rok 1914 – 5 kg), děvčata vyrobila 20 kulek, 10 párů ponožek a za pomoc chlapců několik set papírových podešví, to vše pro Červený kříž ve Vyškově. Dne 1. února 1915 byl povolán k vojsku zdejší učitel Josef Fric (*1885), následně padl. Byly prováděny soupisy moučných a obilních zásob, nařízena sbírka neželezných kovů (rok 1915 – 27 kg).

V roce 1916 bylo zakoupeno tellurium (model umožňující demonstraci pohybu Slunce, Země a Měsíce) za 85 K a opraven stereoskop (přístroj ke sledování prostorové fotografie – nutný stereofotoaparát) a zakoupeny obrázky za 7 K.

Tellurium – model Slunce, Země a Měsíce

Pro zajímavost uvádím, že cena dnešního modelu telluria (stejněho) se pohybuje v rozmezí 7–13 tisíc Kč.

Škola se zúčastnila akce výměny zlata za měnu korunou – bezvýsledně, rovněž sběr lesních plodů pro neúrodu neuspěl, stejně jako sběr kostí. Také součásti zimního oblečení pro vojáky nebylo možné zhotoviti, pro drahotu a nedostatek vlny a bavlny. V měsíci květnu 1916 bylo obyvatelstvo a školní děti očkováno proti neštovicím. Dne 1. května 1916 zaveden letní čas, v 11. hodin v noci byl čas posunut o 1 hodinu dopředu.

Podle výnosu ministerstva kultury a vyučování ze dne 1. července 1916 č. 21622 byly zrušeny školní učebnice dosud používané, přijato opatření na šetření papírem –

plně využívat sešity, psát po obou stranách, psáti a kresliti na tabulky. Konány sbírky, kovy počínaje, kostmi konče. Zvláštní sbírka na „pořízení ponorky“ v naší škole vynesla 23 K.

Dne 1. října 1916 ukončen letní čas. Nové učebnice nebyly vydány, a tak se ve školním roce 1917/1918 vyučovalo podle opravených starých učebnic. Sbírký nic nevytáhly, pro naprostý nedostatek všeho, od 1. ledna 1918 omezeno vyučování pro nedostatek topiva (až do 1. března). Jan Srna daroval škole 20 K, koupena krabice per. Pro nedostatek pracovních sil povoleno školními úřady udělovati žákům tří posledních ročníků dovolené k výpomoci při polních pracích. Byla zřízena žňová komise v každé obci za odpovědnosti starosty, aby byly obdělány veškeré pozemky. Ku výpomoci mohli být využiti váleční zajatci. U nás nebylo tohoto využito. Ženy a dcery narukovaných se chápaly pluhů a potahů, aby polnosti obdělaly. Uzávěřením hranic a znemožněním dovozu stoupla drahoty všech předmětů, jak potřeb životních, tak šatstva, obuvi atd. Ustavovány sice maximální ceny, ale drahotě nezábráněno. Zde jsou uvedeny některé ceny pro srovnání v roce 1914 a 1915:

Hovězí maso 1 kg	1,80–3 K	4,40–6,40 K
Vepřové maso	1,80–3 K	4,20–6,40 K
Brambory	0,14–0,24 K	0,56–0,80 K
Mouka	0,42–0,56 K	0,78 K
Rýže	0,42–0,82 K	1,80–2,40 K
Sádlo	1,76–2,40 K	4,20–5,20 K
Máslo	3,20–4,00 K	5,00–6,20 K
Mléko	0,26–0,32 K	0,36–0,42 K
Petrolej 1 litr	0,22–0,48 K	0,52–0,64 K

Zemědělci, kteří chtěli mletí ve mlýnech, musili mítí povolení z hejtmanství. Hovězí dobytek se nesměl volně prodávati, telata mohla býti prodávána omezeně. Cena selat se taktéž zvýšila, vykrmení vepří prodávání za 5 K i draže. Cena koní, následkem dodání do eráru, nabyla též značné výše. Předě žněmi byla již citelná nouze o mouku, poněvadž obilní ústav neměl zásob. Stávalo se, ač byla dávka na osobu snížena, přece obec mouku některý týden nedostala. Byly vypracovány plány spotřeby na jednotlivé osoby, odvody do fondů rezerv, vydávány lístky na povolené mletí obilí na mouku, dávky krmiva apod. Četnictvo provádělo časté kontroly, včetně sankcí a zabavování, pokud se dělo něco nesprávného proti nařízení c.k. vlády.

Vojenské velitelství ve Fiume (dnešní Rijeka – Chorvatsko) oznámilo na žádost školy, že učitel Josef Fritz se stal 11. srpna 1918 pohřešovaným. Parník „Euterpe“, na němž jako účetní poddůstojník sloužil, se potopil a jmenovaný učitel mezi zachráněnými nebyl. Jeho jméno je vyryto na památníku padlých u základní školy.

Válka skončila a 28. října 1918 byla vyhlášena Republika Československá. Událost tato sice byla tušená, ale přece jen překvapila veškeré obyvatelstvo. Poroba 300 let trvající habsburské monarchie byla rázem setřesena a československé obyvatelstvo po 5leté válce a kruté perzekuci si volně oddechlo. Zpráva tato dostala se do obce v od-

poledních hodinách, děti byly na návrh místní školní rady propuštěny ze školy domů. Místní obyvatelstvo to zprvu ani nechápalo a konalo klidně své denní práce. Až navečer přišel zástup lidí s hudbou z Luleče a následně se všichni v průvodu vydali do Tučap. S hudbou se zpívaly národní písně.

Erb Rakousko-Uherska Znak Československa 1918

V důsledku prohlášení samostatného státu byly ze školy odstraněny obrazy habsburské monarchie a nahrazeny obrazy prezidenta republiky Tomáše Masaryka a prezidenta Spojených států amerických Woodrowa Wilsona. Žáci byli poučeni o činnosti T. Masaryka, E. Beneše, M. R. Štefánika a dalších v zahraničí za dobu války, jakož i našich legionářů v Rusku, Francii a Itálii.

Dne 8. listopadu oslavena památka bitvy bělohorské (298 let) a zároveň vyhlášení Republiky Československé v naší obci tímto způsobem: obyvatelstvo nemojanské shromáždilo se k večeru před budovou školní. Téhož odpoledne veškerá práce zastavena. Žáci přednášeli nacvičené básně, ke všem promluvil profesor Poláček z Vyškova o významu oslavy a vylíčil dobu od bitvy bělohorské až do převratu. Zvláště vysvětlil dobu panování habsburské dynastie a její činnost proti národu československému, zvláště za války světové. Pak zazpívána hymna „Kde domov můj“. Zatím se setmělo a všechna okna v obci byla osvětlena svíčkami a transparenty. Po skončení hymny konal se průvod s lampiony po vesnici. Hudba hrála, zpívaly se národní písně, provolávána sláva prezidentům T. Masarykovi a W. Wilsonovi, do zpěvu mísily se rány z revolverů a pušek. Průvod zakončen písní „Hej Slované“. Následně konána, víc jak po čtyřech letech, taneční zábava.

Prvním ministrem osvěty a vyučování se stal Gustav Habrman. Tento vydal 27. listopadu 1918 oběžník všem profesorům, učitelům a školním úřadům o „Osvobození školy a učitelstva“. Žádá v něm, aby učitelé vedli mládež k republikánské výchově, pěstování pevného charakteru českého. Školy, aby byly vráceny svému účelu, zabezpečení svobody politického nazírání a svědomí. Zakázané čítanky a učebnice mají se ve škole opět zavést. Rovněž byl vydán výnos o slibu učitelstva Československé republiky (toto splněno na okresní konferenci 11. prosince). Taktéž prohlášeno, že účast žáků a učitelů při náboženských úkonech je dobrovolná.

Dne 20. dubna 1919 byly sázeny „Lípy svobody“ odborem Sokola. Kde všude byly zasazeny a kolik jich bylo, nevíme. Do dnešních dnů se zachovala pouze jedna, a to u mostu přes potok Rakovec, směr Habrovany, naproti

stojí památník 30. výročí osvobození. Při této příležitosti školní mládež přednesla básně, pronesen proslov a zazpívána hymna s písní „Nad Tatrou sa blíska“.

Školní rok 1919 je ve znamení zrušení celibátu (závazek žít bez manželství) učitelek literatury a industriální výchovy na školách obecních i občanských, zákonem č. 36 ze dne 24. července. Zrušení se týkalo pouze těch žen, které měly vedle maturity i složenou zkoušku učitelské způsobilosti po 2–3 letech praxe. Teprve roku 1928 se mohly bez jakýchkoliv překážek volně vdávat všechny učitelky.

Dne 15. února 1920 vykonáno sčítání lidu v republice. Sčítacím komisařem pro Nemojany, Tučapy, Luleč, Drnovice a Nosálovce byl ustanoven řídící učitel naší školy Antonín Hradil. V naší obci napočítáno 524 obyvatel, všichni národnosti české. Zajímavá je také tabulka počtu žáků v jednotlivých letech v době první světové války a těsně po ní.

Rok	1914/15	15/16	16/17	17/18	18/19
Počet žáků	106	103	105	115	104

Rok	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Počet žáků	97	85	79	81	67

Školství za první Československé republiky se od základů změnilo oproti zastaralému rakousko-uherskému systému. Školní docházku zahajovali žáci a žákyně v šesti letech nástupem do obecné školy, která měla pět ročníků. Po jejím absolvování mohli přejít na tříletou měšťanskou školu. Na měšťanské školy navazovaly tzv. pokračovací školy odborné, hospodářské apod. Výborní žáci mohli po páté třídě přejít na střední školy, osmileté gymnázium nebo sedmiletou reálku a následně po maturitě pokračovat ve studiu na vysoké škole. Na obecné a měšťanské škole se neplatilo školné, žáci museli hradit učebnice, sešity a psací potřeby.

Školní kroniky a obecně i další kroniky slouží k potřebě seznámení se s minulostí našich předků, ať dávné nebo čerstvě prošlé, neboť všichni nemůžeme být najednou na jednom místě anebo na všech místech současně. Proto je velmi vzácné zachycení času a událostí v písemné podobě hlavně v době, kdy nebyly jiné prostředky k zachycení doby a času. Dnešní takřka neomezené možnosti techniky a vědy umožňují zcela jiný pohled do minulosti. A to nemluvím o nových, naprosto neznámých věcech budoucích. Pokrok nelze zastavit. Proto si velmi vážím našich předvídavých předků, kteří psaním zachytili čas a dobu pro nás i budoucí.

Ale vraťme se opět do naší školy v Nemojanech. Významný den byl 21. září 1921, kdy obyvatele našeho kraje navštívil milovaný tatíček, pan prezident Čsl. republiky T. G. Masaryk. Po návštěvě Brna a Moravského krasu jel do Vyškova. Ten den slavilo všechno obyvatelstvo svátek. Všechny místní spolky se zúčastnily uvítání ve Vyškově. Rovněž školní mládež za doprovodu učitelů. Ostatní obyvatelstvo očekávalo příjezd pana prezidenta u Boží muky na státní silnici. Stromy byly ozdobeny prapory a postavena čestná stráž. Ač byla citelná zima, čekali všichni trpěli-

vě, kdy se objeví automobily pana prezidenta s družinou. Naše mládež měla své místo ve špalíru u cukrovaru ve Vyškově. Uvítání bylo velmi zdařilé, dále jel pan prezident do Prostějova a Olomouce.

Rok 1924 se zapsal velkou změnou v celé obci. Dle usnesení zastupitelstva ujednáno zavést v obci elektrický proud. Dosud fungovala pouze malá část z dynamy místního mlýna. Toto bylo dohodnuto se společností Západomoravských elektráren. Poněvadž nebylo nalezeno vhodné místo pro postavení transformátoru, povolila místní školní rada postavit tento částečně ve školním dvoře, s výhradou, že dveře nesmí ústít do školního dvora. Místní školní rada povolila zavést elektrické osvětlení do bytu správce školy Antonína Hradila na náklad obecní a vymínila si, aby říd. učitel se podílel na platbě 50 %, pokud bude elektrické osvětlení používati.

23. června 1924 jel pan prezident opět, tentokrát vlakem z Brna do Přerova. Příjezd do stanice Luleč byl stanoven na 9:15 hodin. Stanice byla vyzdobena prapory a květinami, rovněž byla vyzdobena obec a škola. Školní děti ve svátečním úboru za doprovodu učitelů zavedeny

po 8. hodině na nádraží. Tam se školními dětmi z Lulče, Tučap, Račic a Pístovic seřazeny před zábradlím u nástupišť, v rukou držely praporky. Dále se z Nemojan zúčastnilo: tělocvičná jednota Sokol – 14 členů v kroji s praporem, hasičský sbor – 8 členů a 3 legionáři v uniformách. Mimo to byla hojná účast obecního zastupitelstva z Nemojan a okolí. Když se vlak blížil ke stanici, dáno znamení trubkou a všechno hledělo napjatě vstříc blížícímu se vlaku. Vlak projížděl zvolna stanicí a uvítán byl hřmotným provoláním „Na zdar“! Pozorovati bylo přitom hlasité štkání žen a asi bylo málo i mužů, kterým by se nezatřpytila slza v očích. Pan prezident stál u otevřeného okna vagonu s úsměvem a kýváním rukou děkoval shromážděným za vřelé uvítání. Den tento utkví jistě dlouho v paměti dětí a dospělých.

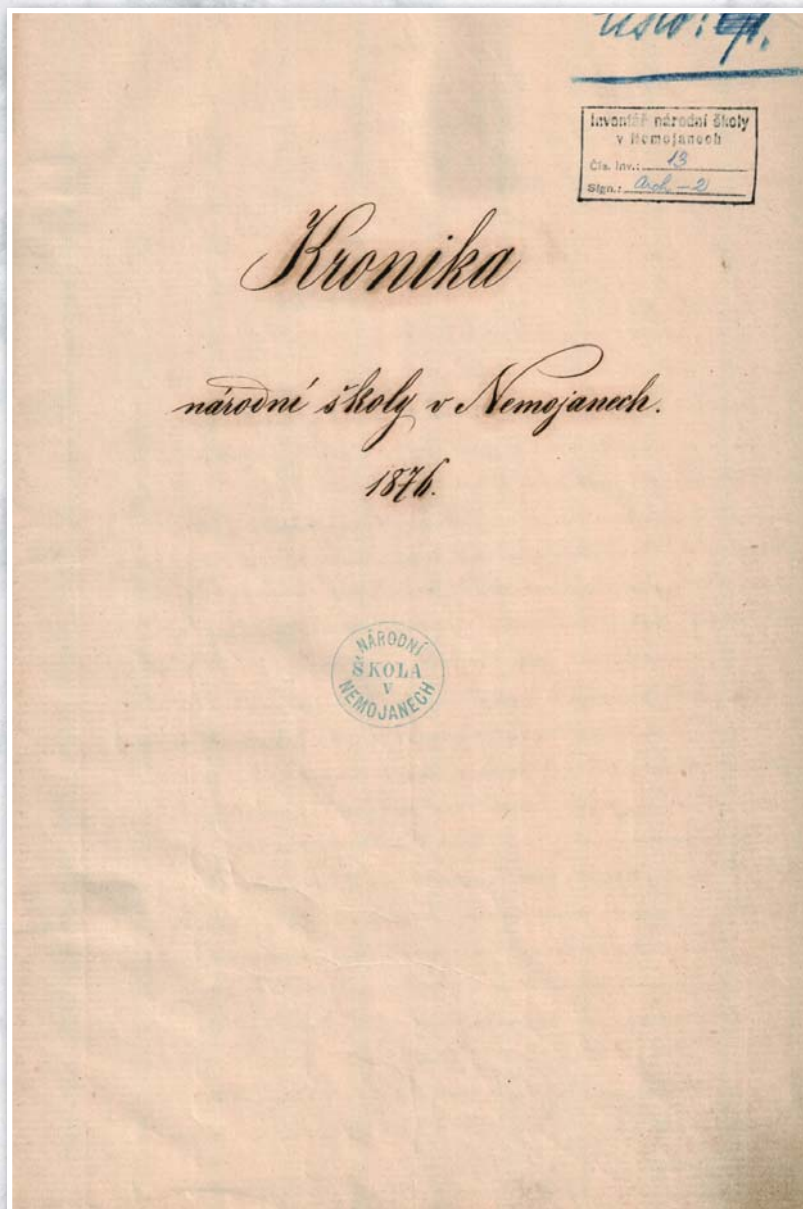
Dne 27. června 1924 konána vycházka s 2. třídou (16 žáků) za vedení učitele Jana Zavadila, do Slavkova a na Pratecký vrch k Mohyle míru. Mohyla míru byla vybudována v roce 1912 jako memento všem válkám. Jde o první mírový památník v Evropě, byl postavený podle návrhu Josefa Fanty. Dne 2. prosince 1805 bylo okolí dějištěm slavkovské bitvy. Střetly se zde alianční armády rakouského císaře Františka a ruského cara Alexandra s armádou francouzského císaře Napoleona, který bitvu vyhrál.

Na podzim 1924 objednáno u firmy „Vulkania“ v Prostějově nápis „ŠKOLA“ z oxidované mědi za 400 Kč. Toto bylo realizováno na jaře 1925 upevněním nad hlavním vchodem, kam bylo také objednáno železné škrabadlo za 80 Kč.

Oslava 75. narozenin prezidenta T. G. Masaryka byla vykonána obzvlášť důstojným způsobem. Za tím účelem byly učirny celý týden vyzdobeny. Rovněž po celý týden byly dětem uváděny obrazy ze života pana prezidenta, jeho osobnost vyzvednuta jako vzor velké lásky, obětavé práce pro národ, nezlomné vůle a promyšlené odvahy. V sobotu 7. března shromáždily se děti v jedné třídě a řídící učitel shrnul celý týdenní výklad v proslov s vybídnutím, aby dítky po celý život šli ve šlépějích velikána našich dějin, osvoboditele T. G. Masaryka. Žáci přednesli básně a zazpívány obě hymny. Školní budova ozdobena státní vlajkou.

V roce 1926 byl místní školní radou zakoupen promítací přístroj a černé záclony na zatemnění oken ve 2. třídě pro projekci. Elektrický proud bude odebírán z bytu správce školy pomocí vodící šňůry. V říjnu 1926 byl na návrh správce školy zakoupen Singerův šicí stroj za zlevněnou cenu (po srážce 25 %) 1 253 Kč. Sluší se pochválit pochopení členů místní školní rady v tomto ohledu. Stroj se velmi osvědčuje, děvčata 2. oddělení 2. třídy umějí už na něm šít.

Od dubna 1927 nastoupil na místo řídícího učitele Vlastimil Pouchlý, rodák z Ruprechtova. Později byl zvolen starostou obce (v době druhé svět. války). Přípisem okr. šk. rady č. 1951 ze dne 14. června 1928 bylo oznámeno, že 23. červ-

Titulní strana první Školní kroniky v Nemojanech (1876–1900)

na bude projíždět okresem vyškovským pan prezident T. G. Masaryk. Uvítání u „Boží muky“ se zúčastnila školní mládež s učitelským sborem, obecní zastupitelstvo, místní školní rada, hasiči, tělocvičná jednota Sokol a četné obyvatelstvo. Ač byl příkaz nezastavovat pana prezidenta, zastavila školní mládež jeho automobil a starosta obce požádal jej o podpis do obecní kroniky, což pan prezident milerád učinil. Občané projevíli velkou radost nad tím, že mají autogram prezidenta osvoboditele v obecní kronice. Poznámka: Bohužel stejná radost nám není dopřána, tento autogram se nedochoval, v určité době byl T. G. Masaryk nežádoucí. Je mi to líto.

Oslava 10. výročí republiky proběhla 28. října 1928. Při této příležitosti byly všechny děti obdarovány pamětními spořitelními knížkami s vkladem 20 Kč, polovičku dala První kuntribuční spořitelna ve Vyškově, druhou polovinu dala obec. Na jaře 1929 uctilo obecní zastupitelstvo památku padlých občanů ve světové válce tím, že se svolením místní školní rady dalo zasadit pamětní desku na chodbu školní budovy.

Tuhá zima v roce 1929 způsobila přerušení školní výuky v době 18. února až 1. března. Poněvadž velkými sněhovými vánicemi byla zasypána dráha v úseku Luleč – Komořany, bylo požádáno vojsko o pomoc k odklizení sněhu. Byly vyslány nejprve 2 roty 43. pěšího pluku a pak jedna rota 10. pěšího pluku. Vojsko bylo ubytováno v počtu 150 mužů ve škole (2.–4. 3.).

V srpnu 1929 konaly se velké vojenské manévry. Po státní silnici projeli 31. srpna k Pratici hosté na manévrech, francouzský maršál a obhájce Verdunu Philippe Pétain. Stal se velmi populární po první světové válce, bohužel v roce 1940 kolaboroval a spolupracoval s nacisty. Po válce odsouzen za velezradu, později trest zmírněn na doživotí. S ním ještě jeli náčelníci generálních štábů jiho-slovanského a rumunského. Někteří občané šli na státní

silnici pozdravit tyto hosty. V době manévru byly ve zdejší obci ubytovány dvě eskadrony (také „švadrona“ – jezdecko na úrovni roty, dříve „kompanie“ – 75–200 vojáků) jízdního pluku z Přerova. Ve školní budově bylo velitelství a kanceláře.

Výnosem ministerstva školství a národní osvěty ze dne 12. října 1929 č. 5550 bylo vzpomenu 50. výročí vynálezu žárovky, které připadlo na den 21. října.

7. října 1930 oslaveny 80. narozeniny prezidenta T. G. Masaryka. Žáci dostali pamětní spisky „Náš pan prezident“ a „Naše ústavní listina“ s obrázky pamětní návštěvy ve Vyškově a Slavkově. Kromě toho bylo všem žákům rozdáno jubilejní obrázkové album ze života pana prezidenta. Žáci se pak zúčastnili akademie Sokola a lampionového průvodu.

Při oslavě 28. října 1930 bylo vzpomenu deklarace v Turčianském svatém Martinu, vydané 30. října 1918, jakož i spontánního projevu Slováků pro osvobození a zřízení státu československého, jakož i plné souročenství.

Ve školním roce 1931/32 na počátku školního roku vypukla mezi žáky epidemie spály a záškrtu. Protože se rozšířila, byla na rozkaz zdravotního rady pana dr. J. Vytopyla škola uzavřena na dobu od 8. do 19. října. Přesto epidemie vypukla nanovo a trvala dále. Následkem onemocnění záškrtem během epidemie zemřeli: 24. září František Koudelka, žák I. třídy, 19. října Bohuslav Šplíchal, žák II. třídy a 6. listopadu Ladislav Králíček, žák I. třídy. Teprve poslední týden před vánočními svátky byli všichni žáci přítomni vyučování, čímž lze považovat epidemii za ukončenou. Na konci školního roku podnikli žáci s učiteli výlet autobusem: Nemojany–Bučovice–Koryčany–Cimburk–Buchlov–Velehrad–Bunč–Zdounky–Moravské Hvizdlice–Kučerov–Nemojany.

(Pokračování příště).

Rudolf Klacek, listopad 2020

Příspěvky čtenářů

Poděkování Vám, občanům

Předvánoční čas je období, kdy se spousta z nás snaží zamyslet jak nad uplynulým časem, tak nad tím, co ho čeká. Při tomto rozjímání vyrazíme často na procházky, ať už na krátké po obci, tak i na ty delší. Během jedné z těchto procházek jsem viděla, jak jeden z občanů naší obce čistí veřejné prostranství (konkrétně mez u vlakového nádraží) nejen od náletových dřevin. Chtěla bych mu

tímto poděkovat, že připravil sádkovací dráhu nejen pro své děti, ale i pro děti ostatní. Věřím, že pokud nasněží, spousta z nich bude nadšena tímto upraveným místem. Stejně tak bych chtěla poděkovat všem těm, kterým není lhostejné okolí, ve kterém se pohybují. Myslím tím například občany, kteří dokážou vzít vlastní sekačku a posekat či jinak svojí vlastní pílí upravit blízký okolní pozemek, kolem

kterého každý den chodí nebo se na něj dívají z okna, nebo uklidí pytel s odpadky, který někomu „náhodně“ vypadl před jeho domem apod. Není vždy v silách zaměstnanců obce plnit tuto činnost, i když se o to snaží.

Všem těmto všímavým lidem bych chtěla poděkovat a popřát klidné vánoční svátky a pevné zdraví v novém roce.

Trnavská D.